

Nr 340.

Av fru **Eklund** och fru **Gustafson**, *angående straffskärpning för djurplågeri.*

Ett folks sätt att behandla sina djur kan sägas vara en effektiv värdemätare på det folkets allmänna kulturnivå. Att förbryta sig mot värnlösa varelser, som ej kunna försvara sig, kan svårligen anses förenligt med upplysning och humanitet. Om man ser till svenskarna i detta fall, har man tyvärr ej anledning att vara fullt tillfreds. Man behöver bara draga sig till minnes de ofta förekommande notiserna i dagspressen, där rubriken ej sällan är »rätt djurplågeri», för att få belägg för det påståendet, och det förefaller även, som om notiser av det slaget, där upprörande djurplågerifall relateras, under senare år skulle ha ökat. När man sedan jämför de förbrytelser, som begåtts mot djuren, med det ovanligt lindriga straff, som nästan undantagslöst utmätas, kan man ej undgå att göra den reflektionen, att en straffskärpning här verkligen vore av nöden.

Om man ser saken i dess stora sammanhang, är straffets lindriga art lika frappant, när det gäller t. ex. barnmisshandel eller andra förbrytelser mot levande varelser till skillnad mot när det rör sig mot döda ting. Ett par typiska exempel förtjäna anföras. En person, som en hel sommar kört med en gammal selbruten häst, fick endast böta 50 kr., en person, som kastade en hundvalp att stekas till döds i en pyrande ugn, slapp undan med 160 kr. böter, en tredje person, som till döds misshandlade en efter kalvning orkeslös ko, ådömdes endast 350 kr. böter, och en lastbilschaufför, som lät levande djur släpas på landsvägen efter sin snabbt framilande bil, slapp likaledes undan med blott böter.

I strafflagens 18 kap. 16 § heter det: »Visar någon i behandling av djur uppenbar grymhet, genom misshandel, överansträngning, vanvård eller annorledes, straffes för djurplågeri med böter. Är djurplågeriet av svår beskaffenhet eller äro omständigheterna eljest synnerligen försvårande, må till fängelse i högst sex månader dömas». Lagstiftarna ha sålunda ansett bötespåföljden som det normala straffet och utgått från att frihetstraffet endast bör tillämpas undantagsvis, nämligen då djurplågeriet var av svår beskaffenhet eller eljest synnerligen försvårande omständigheter förelågo. Det är att märka, att man ej stannat vid enbart försvårande omständigheter utan till och med fordrat, att omständigheterna skola vara »synnerligen försvårande» för att den högre straffskalan skall tillämpas. Denna fordran återverkar naturligtvis då det gäller att bedöma, huruvida det begångna djurplågeriet var av svår beskaffenhet eller ej enligt den nämnda lagparagrafen.

Det åberopade lagrummets olämpliga formulering torde förvisso vara skuld till att så låga straff allmänt utdömas för de ifrågavarande, nästan alltid om synnerligen stor råhet vittnande djurplågeribrotten. Ty det är ju lönlöst för en åklagare att yrka straff såsom för ett under synnerligen försvårande omstän-

digheter begånget brott, där brottet enligt lagens terminologi endast är av »ordinär» beskaffenhet. Detta har givetvis till följd, att de som beivra djurplågeri inskränka sig till att få den brottslige fälld och avstå från den ofta nog otacksamma uppgiften att framdraga »synnerligen försvårande» omständigheter.

Det synes oss i anslutning till vad som nu anförts viktigare att utgå från att djurplågeri är ett i och för sig så svårt brott, att det bör medföra fängelsestraff, såvida ej omständigheterna vid dess begående (såsom t. ex. oförstånd) kunna efter noggrann prövning visas vara förmildrande, i vilket fallet straffet kan stanna vid böter — en tankegång sålunda, som är omvänd mot den, som kommer till synes i det åberopade lagrummet.

Ett område, där behovet av humanisering vid behandlingen av djur gör sig särskilt starkt kännbart, är slaktningen. Efter riksdagens beslut i denna fråga i fjol torde en sådan lag, genom vilken bedövning blir obligatorisk och bl. a. skäkning förbjödes, kunna förväntas komma till stånd under den närmaste framtiden även i vårt land liksom i Norge. En jämförelse med detta vårt grannland visar därjämte, att man där ägnar större uppmärksamhet åt här berörda företeelser än i vårt land. Så har norska regeringen i sin proposition nr 3 av den 4 jan. detta år för Odelstinget framlagt förslag till lag om värn av djur, innehållande bl. a. nya regler om transport av djur, bestämmelser om att en som dömes för djurplågeri också kan frändömas rätten till att hålla husdjur, nya bestämmelser om handel med gamla hästar, om behandling av skadade och sjuka djur samt om snare- och saxfångst, m. m.

Ehuru behandlingen av djuren djupast grundar sig på människans sinnesart och kulturnivå torde dock lagstiftning härom vara av stor betydelse när det gäller människornas uppfattning av sin ställning gent emot de värnlösa djuren och för att bespara dessa onödigt lidande.

Under åberopande av vad som ovan framhållits tillåta vi oss därför yrka,

att riksdagen ville besluta om en ingående och förutsättningslös utredning av de ovan påtalade förhållandena, varigenom behovet av straffskärpning för djurplågeribrotten skulle klarläggas och en mera human behandling av djuren befordras.

Stockholm den 22 januari 1935.

Vira Eklund.

Ruth Gustafson.

I motionens syfte instämmer

Bertha Wellin.